

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2017. gada 22. martā¹

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās —
Direktīva 2012/13/ES — Tiesības uz informāciju kriminālprocesā — Tiesības tikt informētam par
izvirzīto apsūdzību — Lēmuma par sodu izsniegšana — Noteikumi — Pienākums norādīt pilnvarotu
pārstāvi — Apsūdzētais nerezidents, kam nav pastāvīgas dzīvesvietas — Pārsūdzības termiņš, ka sākas
no izsniegšanas pilnvarotajam pārstāvim

Apvienotās lietas C-124/16, C-188/16 un C-213/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar LESD 267. pantu, ko *Amtsgericht München*
(Minhenes pirmās instances tiesa, Vācija) iesniedza ar 2016. gada 19. februāra (C-124/16) un
2016. gada 12. aprīļa lēmumiem (C-213/16), kas Tiesā reģistrēti attiecīgi 2016. gada 29. februārī un
2016. gada 18. aprīlī, un *Landgericht München I* (Minhenes I apgabaltiesa, Vācija) – ar 2016. gada
23. marta lēmumu (C-188/16), kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 4. aprīlī, kriminālprocesos pret

Ianos Tranca (C-124/16),

Tanja Reiter (C-213/16)

un

Ionel Opria (C-188/16),

piedaloties

Staatsanwaltschaft München I.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], Tiesas priekšsēdētāja
vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*] (referents), tiesneši M. Bergere [*M. Berger*], E. Borgs Bartets [*A. Borg*
Barthet] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Staatsanwaltschaft München I* vārdā – *H. Kornprobst*, pārstāvis,

¹ — * Tiesvedības valoda – vācu.

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *M. Hellmann*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *R. Troosters* un *S. Grünheid*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Direktīvas 2012/13/ES par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā (OV 2012, L 142, 1. lpp.) 2. pantu, 3. panta 1. punkta c) apakšpunktu, kā arī 6. panta 1. un 3. punktu.
- 2 Šie lūgumi ir iesniegti saistībā ar kriminālprocesiem pret *Ianos Tranca* un *Ionel Opria* sakarā ar zādzību, kā arī pret *Tanja Reiter* sakarā ar miesas bojājumiem un pretošanos tiesībsargājošajām iestādēm.

Athilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2012/13 2. panta 1. punktā tās piemērošanas joma ir formulēta šādi:

“Šo direktīvu piemēro no brīža, kad dalībvalsts kompetentās iestādes ir informējušas personas par to, ka viņas tiek turētas aizdomās vai ir apsūdzētas par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, līdz brīdim, kad process ir pabeigts, par ko uzskata brīdi, kad ir galīgi noteikts, vai aizdomās turētais vai apsūdzētā persona ir izdarījusi noziedzīgo nodarījumu, tostarp attiecīgos gadījumos sprieduma pieņemšanu un jebkādu pārsūdzību izskatīšanu.”

- 4 Šīs direktīvas 3. panta 1. punktā tiesības uz informāciju par tiesībām ir formulētas šādi:

“Dalībvalstis nodrošina, lai aizdomās turētie vai apsūdzētās personas nekavējoties saņemtu informāciju vismaz par šādām procesuālajām tiesībām, kā tās piemērojamas saskaņā ar valsts tiesību aktiem, lai nodrošinātu minēto tiesību efektīvu īstenošanu:

[..]

c) tiesībām tikt informētam par apsūdzību saskaņā ar 6. pantu;

[..].”

- 5 Minētās direktīvas 6. panta “Tiesības uz informāciju par apsūdzību” 1. un 3. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, lai aizdomās turētie vai apsūdzētās personas saņemtu informāciju par noziedzīgo darbību, kuras izdarīšanā viņus tur aizdomās vai apsūdz. Minēto informāciju sniedz nekavējoties un tik detalizēti, cik nepieciešams, lai garantētu procesa taisnīgu norisi un tiesību uz aizstāvību efektīvu īstenošanu.

[..]

3. Dalībvalstis nodrošina, lai ne vēlāk kā tad, kad tiesā tiek iesniegti apsūdzības argumenti, tiktu sniegta detalizēta informācija par apsūdzību, tostarp par noziedzīga nodarījuma būtību un juridisko kvalifikāciju, kā arī apsūdzētās personas līdzdalības pakāpi.”

Vācijas tiesības

- 6 *Strafprozessordnung* (Kriminālprocesa kodekss, turpmāk tekstā – “*StPO*”) 44. pantā ir paredzēts:

“Ja persona ne savas vainas dēļ nav ievērojusi termiņu, pēc tās pieteikuma ir jāatjauno tās iepriekšējais stāvoklis. Tiesību aizsardzības līdzekļa iesniegšanas termiņa nokavēšana ir jāuzskata par attaisnojamu, ja persona nav tikusi informēta saskaņā ar 35.a panta pirmo un otro teikumu [..].”

- 7 *StPO* 116. pantā ir noteikts:

“1) Tiesa aptur tāda apcietināšanas ordera izpildi, kuru pamato tikai bēgšanas iespējamība, ja var ar pietiekamu pārliecību uzskatīt, ka arī ar mazāk ierobežojošiem līdzekļiem var tikt sasniegts apcietinājuma mērķis. Runa var būt it īpaši par: [..]

[..]

4. atbilstošu nodrošinājumu, ko sniedz apsūdzētā persona vai kāda cita persona.”

- 8 *StPO* 116.a panta 3. punkts ir formulēts šādi:

“Apsūdzētajam, kurš pret nodrošinājumu lūdz apturēt apcietināšanas ordera izpildi un kuram nav dzīvesvietas šā likuma piemērojamības teritorijā, ir pienākums pilnvarot kādu kompetentās tiesas darbības teritorijā dzīvojošu personu tiesas izsniegto dokumentu saņemšanai.”

- 9 *StPO* 127.a pantā ir paredzēts:

“1) Ja apsūdzētajam nav dzīvesvietas vai pastāvīgās uzturēšanās vietas šā likuma piemērojamības teritorijā un apcietināšanas ordera izdošanas nosacījumi ir izpildīti tikai bēgšanas iespējamības dēļ, var noteikt, ka viņš nav apcietināms vai ka viņa aizturēšana netiek turpināta, ja:

1. nav sagaidāms, ka par izdarīto nodarījumu tiks piespriests brīvības atņemšanas sods vai noteikts ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, un
2. apsūdzētais sniedz atbilstošu nodrošinājumu saistībā ar sagaidāmo naudas sodu un tiesvedības izmaksām.

2) 116.a panta 1. un 3. punkts ir piemērojami *mutatis mutandis*.”

- 10 *StPO* 132. panta 1. punktā ir noteikts:

“Ja šā likuma piemērojamības teritorijā apsūdzētajam, attiecībā uz kuru ir nopietnas aizdomas par sodāma nodarījuma izdarīšanu, nav pastāvīgas vai pagaidu dzīvesvietas, bet apcietināšanas ordera izsniegšanas nosacījumi nav izpildīti, tad, lai nodrošinātu kriminālprocesa norisi, var tikt noteikts, ka apsūdzētais:

1. sniedz atbilstošu nodrošinājumu sagaidāmajam naudas sodam un tiesvedības izmaksām un
2. pilnvaro kādu kompetentās tiesas darbības teritorijā dzīvojošu personu tiesas izsniegto dokumentu saņemšanai.”

11 *StPO* 410. pants ir formulēts šādi:

“1) Apsūdzētais divu nedēļu laikā no lēmuma par soda uzlikšanu izsniegšanas var vai nu rakstveidā, vai kā piezīmi pie kancheļas sagatavotā protokola pārsūdzēt lēmumu par sodu tiesā, kura izdevusi minēto lēmumu. [...]”

2) Pārsūdzība var attiekties tikai uz noteiktiem jautājumiem.

3) Ja lēmums par sodu noteiktajā termiņā nav pārsūdzēts, tas ir pielīdzināms spriedumam, kurš ir stājies likumīgā spēkā.”

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

Lietas C-124/16 un C-213/16

- 12 Lietā C-124/16 zādzībā apsūdzētajam *I. Tranca* ir jāmaksā naudas sods 20–30 dienas likmju apmērā. Lietā C-213/16 miesas bojājumu nodarīšanā un pretošanās tiesībsargājošajām iestādēm apsūdzētajai *T. Reiter* ir jāmaksā naudas sods 50–70 dienas likmju apmērā. No iesniedzējtiesas lēmumiem izriet, ka *I. Tranca* un *T. Reiter* dzīvesvieta vai pastāvīgā uzturēšanās vieta nebija ne Vācijā, ne viņu izcelsmes valstī.
- 13 Minhenes prokuratūra lūdza kompetentajam *Amtsgericht München* (Minhenes pirmās instances tiesa, Vācija) izmeklēšanas tiesnesim izdot viņu apcietināšanas orderus, lai paturētu viņus apcietinājumā bēgšanas iespējamības dēļ.
- 14 Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, ka, izskatot šo lūgumu, saskaņā ar Vācijas tiesībām izmeklēšanas tiesnesim it īpaši ir jānovērtē apcietināšanas samērīgums un šajā nolūkā jāpārlicinās, vai var tikt piemēroti mazāk ierobežojoši pasākumi nekā apcietinājums.
- 15 Tādās lietās, kādas ir pamatlietas, *StPO* 116., 116.a un 127.a pantā it īpaši ir paredzēts, ka tiesnesis aptur apcietināšanas ordera izpildi, kas ir pamatots tikai ar bēgšanas iespējamību, ja apsūdzētais var iesniegt atbilstošu nodrošinājumu saistībā ar sagaidāmo naudas sodu, kāds tam var tikt piemērots.
- 16 No šiem pantiem arī izriet, ka apsūdzētajam, kas nedzīvo Vācijā un attiecībā uz kuru ir izdots šāds apcietināšanas orderis, ir jānorāda pilnvarotais pārstāvis dokumentu vai aktu, kas uz viņu attiecas, izsniegšanai.
- 17 Tomēr pārbaudē pirms apcietināšanas ordera izdošanas vai izpildes izmeklēšanas tiesnesim arī ir jāpārbauda, vai šādi alternatīvi pasākumi nodrošina kriminālprocesa ātru izbeigšanu ar tādiem pašiem nosacījumiem kā tad, ja apsūdzētais būtu ievietots apcietinājumā.
- 18 Līdz ar to tā nebūtu, ja būtu iespējams paziņot apsūdzētajam lēmumu par sodu, lai tas varētu kļūt galīgs. It īpaši, ja nav zināma apsūdzētā dzīvesvieta, tas nozīmētu, ka šis lēmums par sodu varētu tikt izsniegts viņa pilnvarotajam pārstāvim un ka ar šo izsniegšanu sāktos pārsūdzības termiņš, kura noslēgumā minētais lēmums par sodu stājas likumīgā spēkā un kļūst izpildāms.
- 19 Tomēr iesniedzējtiesa šaubās, vai Vācijas tiesībās paredzētā lēmuma par sodu procedūra atbilst Direktīvai 2012/13, ko Tiesa ir interpretējusi 2015. gada 15. oktobra spriedumā *Covaci* (C-216/14, EU:C:2015:686).

- 20 Šajā spriedumā Tiesa ir atzinusi, ka Direktīvas 2012/13 2. pants, 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts, kā arī 6. panta 1. un 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tādi dalībvalsts tiesību akti, saskaņā ar kuriem kriminālprocesā apsūdzētajam, kurš nedzīvo šajā dalībvalstī, ir noteikts pienākums norādīt pilnvaroto pārstāvi pret šo personu izdota lēmuma par sodu izsniegšanai ar nosacījumu, ka šīs personas rīcībā faktiski ir viss termiņš, kas ir noteikts šī lēmuma pārsūdzēšanai, tas ir, ka šis termiņš nevar tikt samazināts par laiku, kas pilnvarotajam pārstāvim ir vajadzīgs, lai nosūtītu minēto lēmumu tā adresātam.
- 21 Kā norāda iesniedzējtiesa, šī risinājuma, kas tiek piemērots kriminālprocesiem, ko tā izskata, kuros apsūdzēto dzīvesvieta nav zināma, sekas esot tādas, ka lēmums par sodu nekļūst galīgs. Tā kā neesot iespējams to personiski izsniegt tā adresātam, pārsūdzības termiņš nevarot sākties.
- 22 Tādējādi, kā norāda šī tiesa, rodas jautājums, vai Vācijas tiesības atbilst Savienības tiesībām, ko ir interpretējusi Tiesa, ciktāl šīs valsts tiesības tiek interpretētas tādējādi, ka lēmuma par sodu izsniegšana tāda apsūdzētā pilnvarotajam pārstāvim, kuram nav zināmas dzīvesvietas, uzsāk šī lēmuma pārsūdzēšanas termiņu, bet gadījumā, ja tas tād ir beidzies, viņš tomēr patur tiesības prasīt atjaunot iepriekšējo stāvokli, lai pārsūdzētu minēto lēmumu.
- 23 Iesniedzējtiesa norāda, ka alternatīva šīm tiesībām izmantot pilnvarotu pārstāvi apstākļos, kad apsūdzētajam nav zināmas dzīvesvietas, kas tād ir attiecībā uz viņu izdota apcietināšanas ordera izpilde un viņa apcietināšana, lai būtu iespējams viņam izsniegt lēmumu par sodu, šķiet ierobežojošāka par piedāvāto valsts tiesību interpretāciju. Tā uzskata arī, ka ar šo interpretāciju tiek ievērots procesa taisnīgas norises princips, jo apsūdzētais zina pilnvarotā pārstāvja vārdu un adresi, ir informēts par tās lomu un var iegūt no tās ziņas par attiecībā uz viņu pieņemta lēmuma par sodu izdošanu.
- 24 Šādos apstākļos *Amtsgericht München* (Minhenes pirmās instances tiesa) nolēma apturēt šos lēmumus attiecībā uz attiecīgo apcietināšanas orderu izsniegšanu un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, kas ir vienādi formulēti lietās C-124/16 un C-213/16:

“1) Vai ar Direktīvas 2012/13 2. pantu, kā arī 6. panta 1. un 3. punktu nav saderīga dalībvalsts tiesību norma,

saskaņā ar kuru kriminālprocesā apsūdzētai personai, kura nedzīvo šajā dalībvalstī, ir noteikts pienākums norādīt pilnvaroto pārstāvi attiecībā pret šo personu izdota lēmuma par sodu izsniegšanai,

arī ja apsūdzētās personas rīcībā līdz ar to nav viss termiņš, lai minēto lēmumu pārsūdzētu,

taču tā nevar arī norādīt adresi, kuru izmantojot viņu var pierādāmā veidā informēt par lēmumu par sodu, un informēšana par pilnvarotā pārstāvja vārdu un adresi tai sniedz iespēju informēt minēto pilnvaroto pārstāvi, uz kādu adresi tai var tikt nosūtīts lēmums par sodu ar pierādījumu par tā izsniegšanu?

2) Vai ar Direktīvas 2012/13 2. panta 1. punktu, kā arī 6. panta 1. un 3. punktu nav saderīga dalībvalsts tiesību norma,

saskaņā ar kuru kriminālprocesā apsūdzētai personai, kura nedzīvo šajā dalībvalstī, ir noteikts pienākums norādīt pilnvaroto pārstāvi attiecībā pret šo personu izdota lēmuma par sodu izsniegšanai

un, lai aprēķinātu pārsūdzības pieņemamības termiņu, pietiek, ja lēmumu paziņo šim pilnvarotajam pārstāvim,

ja apsūdzētā persona šādi aprēķināta termiņa nokavējuma gadījumā var lūgt iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu tikai tad, ja tai lēmums par sodu ir ticis pārsūtīts un apsūdzētā persona pēc minētā lēmuma pārsūtīšanas ir to pārsūdzējusi, ievērojot termiņu, tātad, ja iepriekšējā stāvokļa atjaunošanas dēļ nesaīsināto pārsūdzības termiņu viņa var izmantot vēlāk,

pat ja likumā ir noteikts, ka lēmums [par sodu] termiņa nokavēšanas gadījumā ir jāizpilda?”

Lieta C-188/16

- 25 *I. Opria*, Rumānijas pilsonis, tika apsūdzēts par zādzību Vācijā. No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka šai personai nav dzīvesvietas vai pastāvīgās uzturēšanās vietas ne Vācijā, ne viņas izcelsmes valstī.
- 26 *I. Opria* ir norādījis pilnvarotu pārstāvi jebkuru dokumentu saistībā ar sodiem, kas attiecas uz viņu, izsniegšanai. Pēc prokuratūras lūguma *Amtsgericht München* (Minhenes pirmās instances tiesa) 2015. gada 13. oktobrī pieņēma lēmumu par sodu attiecībā uz viņu un viņam uzlika naudas sodu EUR 300. Šis lēmums par sodu tika paziņots norādītajam pilnvarotajam pārstāvim, kas apstiprināja šo dokumentu saņemšanu 2015. gada 27. oktobrī.
- 27 Tā kā šī tiesa nesaņēma nekādus apsūdzētā paziņojumus paredzētajā pārsūdzības termiņā, minētās tiesas sekretārs 2015. gada 11. novembrī pievienoja minētajam lēmumam atzīmi, saskaņā ar kuru tas ir stājies likumīgā spēkā.
- 28 Atsaucoties uz 2015. gada 15. oktobra spriedumu *Covaci* (C-216/14, EU:C:2015:686), prokurors kā iestāde, kuras kompetencē ir soda izpilde, pēc vairāku citu prasību noraidīšanas, kurās tika prasīts konstatēt soda izpildes nelikumību, lūdza minētajam sekretāram dzēst minēto atzīmi. Ar 2016. gada 2. februāra lēmumu šis lūgums tika noraidīts. Pēc tam prokurors cēla par to prasību *Amtsgericht München* (Minhenes pirmās instances tiesa), kas ar 2016. gada 17. februāra lēmumu to noraidīja kā nepieņemamu. Tādējādi 2016. gada 22. februārī tā iesniedza *Landgericht München I* (Minhenes I apgabaltiesa) kā pēdējās instances tiesā “tūlītēju sūdzību” (*sofortige Beschwerde*) par šo lēmumu.
- 29 Iesniedzējtiesa apgalvo, ka strīda, ko tā izskata, par atzīmes par izpildāmību pievienošanu attiecīgajam lēmumam par sodu risinājums ir atkarīgs no tā, vai pārsūdzības termiņš ir sācies no šī lēmuma par sodu izsniegšanas pilnvarotajam pārstāvim.
- 30 Vispirms iesniedzējtiesa ir konstatējusi, ka atbilstoši 2015. gada 15. oktobra spriedumam *Covaci* (C-216/14, EU:C:2015:686) pienākumam noteiktos apstākļos kriminālprocesā apsūdzētajai personai norādīt pilnvaroto pārstāvi lēmuma par sodu attiecībā uz viņu izsniegšanai ir izvirzīts nosacījums, ka šīs personas rīcībā faktiski ir viss termiņš, lai pārsūdzētu šo lēmumu par sodu; pēc tam tā ir iztīrījusi aplūkojamo Vācijas tiesību dažādas interpretācijas, kas ļaujot izpildīt šo nosacījumu.
- 31 Tā uzskata, ka atbilstoši pirmajai interpretācijai pārsūdzības termiņš sākas tikai tad, kad apsūdzētais faktiski uzzina par lēmumu par sodu attiecībā uz viņu. Tomēr šī interpretācija būtībā esot *contra legem*, jo piemērojamās Vācijas tiesībās esot skaidri norādīts, ka šis termiņš sākas no šī lēmuma izsniegšanas pilnvarotajam pārstāvim.
- 32 Atbilstoši otrajai interpretācijai *ex officio* tiek uzskatīta par nepieņemamu ikviena lēmumu par sodu izsniegšana pilnvarotajiem pārstāvjiem, kas būtiski aizskar Vācijas tiesību sistēmu.
- 33 Piemērojot šo tiesību trešo iespējamo interpretāciju, valsts tiesību normas par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu var tikt interpretētas, ņemot vērā Direktīvas 2012/13 6. pantu. Tādējādi lēmuma par sodu pārsūdzība *ex officio* esot jāuzskata par iesniegtu termiņā, ja tas ir izdarīts rakstveidā divu nedēļu laikā no brīža, kad attiecīgā persona faktiski ir tikusi informēta par šo lēmumu.

- 34 *Landgericht München I* (Minhenes I apgabaltiesa), tomēr šauboties, ka šī pēdējā interpretācija atbilst Direktīvai 2012/13, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas 2012/13 2. pants, 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts, kā arī 6. panta 1. un 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem nav saderīgas valsts tiesību normas, saskaņā ar kurām kriminālprocesā pret apsūdzēto, kura dzīvesvieta vai pastāvīgā uzturēšanās vieta nav šajā dalībvalstī, par attiecībā uz viņu izdoto lēmumu par sodu var izsniegt apsūdzētā norādītam pilnvarotam pārstāvim dokumentu, kas uz viņu attiecas, izsniegšanai, kas nozīmē, ka, beidzoties (divu nedēļu) pārsūdzības termiņam no izsniegšanas pilnvarotajam pārstāvim brīža, lēmums par sodu stājas likumīgā spēkā pat tad, ja saskaņā ar [minētās] dalībvalsts tiesību aktiem tam no šiem apsūdzētajiem, kurš divu nedēļu laikā pēc faktiskās uzzināšanas par lēmumu par sodu rakstveidā pārsūdz lēmumu par sodu kompetentajā tiesā, *ex officio* ir jāatjauno viņa iepriekšējais stāvoklis, kas nozīmē, ka no lēmuma par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanas pieņemšanas brīža ir jāturpina procedūra tā, it kā pārsūdzība būtu iesniegta termiņā?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 35 Uzdotot savus jautājumus, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesas būtībā jautā, vai Direktīvas 2012/13 2. pants, 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts, kā arī 6. panta 1. un 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādus dalībvalsts tiesību aktus, kādi ir aplūkoti pamatlietā, kuros kriminālprocesā ir paredzēts, ka apsūdzētajam, kas nedzīvo šajā dalībvalstī un kam nav pastāvīgās dzīvesvietas tajā vai savā izcelsmes dalībvalstī, ir jānorāda pilnvarotais pārstāvis lēmuma par sodu attiecībā uz viņu izsniegšanai un ka pārsūdzības termiņš pret šo lēmumu, pirms šis lēmums kļūst izpildāms, sākas no minētā lēmuma izsniegšanas šim pilnvarotajam pārstāvim, tomēr attiecīgā persona var lūgt atjaunot iepriekšējo stāvokli, ja tā faktiski nav bijusi informēta par attiecīgo lēmumu par sodu.
- 36 Lai atbildētu uz šiem jautājumiem, jāatgādina, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka, ievērojot it īpaši Direktīvas 2012/13 2., 3. un 6. pantu, lēmuma par sodu izsniegšana, kāda ir paredzēta pamatlietā aplūkotajās Vācijas tiesībās, ir jāuzskata par attiecīgās personas apsūdzības paziņošanas formu, tādējādi tai ir jāatbilst šajā 6. pantā noteiktajām prasībām (spriedums, 2015. gada 15. oktobris, *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 61. punkts).
- 37 Protams, Direktīvā 2012/13 nav reglamentēti noteikumi, saskaņā ar kuriem šīs direktīvas 6. pantā paredzētā informācija par apsūdzību ir jāpaziņo šai personai (spriedums, 2015. gada 15. oktobris, *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 62. punkts).
- 38 Tomēr šie noteikumi nevar būt pretrunā it īpaši šīs tiesību normas mērķim, kas atbilstoši šīs direktīvas preambulas 27. apsvērumam ir paredzēt aizdomās turētām personām vai noziedzīga nodarījuma izdarīšanā apsūdzētām personām iespēju sagatavot savu aizstāvību un garantēt, ka lietas izskatīšana ir taisnīga (spriedums, 2015. gada 15. oktobris, *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 63. punkts).
- 39 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesu nolēmumiem izriet, ka pamatlietā aplūkotajos valsts tiesību aktos ir noteikts, ka lēmums par sodu tiek izsniegts apsūdzētā pilnvarotajam pārstāvim un ka viņam ir divu nedēļu termiņš šī lēmuma pārsūdzēšanai, un šis termiņš sākas no brīža, kad šis lēmums tiek paziņots šim pārstāvim. Beidzoties šim termiņam, lēmums stājas likumīgā spēkā.
- 40 Šajā ziņā Tiesa ir jau norādījusi, ka gan mērķis nodrošināt apsūdzētajam iespēju sagatavot savu aizstāvību, gan nepieciešamība novērst jebkādu diskrimināciju, pirmkārt, starp apsūdzētajiem, kuru dzīvesvieta ir attiecīgās valsts tiesību aktu piemērošanas jomā, un, otrkārt, apsūdzētajiem, kuru dzīvesvieta tajā neatrodas un kuriem vienīgajiem ir pienākums norādīt pilnvarotu pārstāvi tiesu nolēmumu izsniegšanai, prasa, lai apsūdzētā rīcībā būtu viss šis pārsūdzības termiņš (spriedums, 2015. gada 15. oktobris, *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 65. punkts).

- 41 Šajā ziņā ir taisnība, ka, ja pamatlietā aplūkotais divu nedēļu termiņš sāktos no brīža, kad apsūdzētais faktiski ir iepazinies ar lēmumu par sodu, tad tiktu nodrošināts, ka šīs personas rīcībā ir viss šis termiņš (spriedums, 2015. gada 15. oktobris, *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 66. punkts).
- 42 Tomēr Direktīvas 2012/13 6. pantā netiek prasīts, lai minētais termiņš sāktos brīdī, kad apsūdzētais faktiski ir iepazinies ar lēmumu par sodu attiecībā uz viņu. Turpretim ir svarīgi, lai procedūra būtu taisnīga un lai tiktu nodrošināta tiesību uz aizstāvību faktiska īstenošana.
- 43 Tiesa jau ir pieļāvusi, ka tā tas ir tad, ja valsts tiesiskajā regulējumā ir paredzēts, ka pārsūdzības termiņš sākas ar lēmuma par sodu izsniegšanu šīs personas pilnvarotajam pārstāvim, nesamazinot šo termiņu par laiku, kas pilnvarotajam pārstāvim ir vajadzīgs, lai lēmumu par sodu paziņotu tā adresātam, līdz ar to viņa rīcībā ir viss minētais termiņš (skat. spriedumu, 2015. gada 15. oktobris, *Covaci*, C-216/14, EU:C:2015:686, 67. punkts).
- 44 Tādējādi katras dalībvalsts iekšējā tiesību sistēmā ir jānosaka šāda termiņa beigšanās juridiskās sekas, tostarp it īpaši nosacījumi, ar kādiem lēmums krimināllietā stājas likumīgā spēkā un kļūst izpildāms.
- 45 Turklāt acīmredzami tiktu pārkāpts Direktīvas 2012/13 6. panta mērķis, kas atgādināts šī sprieduma 38. punktā, ja tāda lēmuma par sodu adresāts, kādi ir pamatlietā aplūkoti lēmumi, kas ir stājušies likumīgā spēkā un kļuvuši izpildāmi, vairs nevarētu to pārsūdzēt, kaut arī viņš nav zinājis par šī lēmuma pastāvēšanu un tā saturu brīdī, kad varēja īstenot savas tiesības uz aizstāvību, jo, tā kā nav bijusi zināma viņa dzīvesvieta, tas viņam nav ticis izsniegts personiski.
- 46 Šādā situācijā šāda lēmuma adresāts ne tikai nevarētu izmantot visu tā pārsūdzības termiņu, bet viņam vispār nebūtu šādas pārsūdzības iespējas.
- 47 Tādējādi dalībvalstīm jānodrošina, lai par kriminālprocesā apsūdzētajiem vai aizdomās turētajiem, kas tādos apstākļos kā pamatlietā esošie apstākļi nesaņem paziņojumu par viņiem izvirzīto apsūdzību brīdī, kad tiek izpildīts galīgais lēmums par sodu, tomēr saglabātos iespēja pilnībā īstenot savas tiesības uz aizstāvību. Šajā nolūkā, tiklīdz apsūdzētais faktiski ir iepazinies ar lēmumu par sodu attiecībā uz viņu, ir jārada viņam tāds stāvoklis, kādā viņš būtu bijis, ja minētais lēmums būtu ticis izsniegts viņam personiski, un it īpaši viņa rīcībā ir jābūt visam pārsūdzības termiņam.
- 48 Kā precizē iesniedzējtiesas, ja valsts tiesībās ir paredzēts, ka lēmums par sodu stājas likumīgā spēkā, beidzoties pārsūdzības termiņam, kas sākas ar lēmuma izsniegšanu apsūdzētā pilnvarotajam pārstāvim, valsts tiesības arī ļauj šai personai prasīt atjaunot iepriekšējo stāvokli un tādējādi izmantot tikpat garu termiņu no brīža, kad attiecīgā persona ir ar to iepazinusies, lai pārsūdzētu šo lēmumu.
- 49 Tādējādi iesniedzējtiesām ir jāinterpretē valsts tiesības un it īpaši iepriekšējā stāvokļa atjaunošanas procedūra un nosacījumi, kādi ir paredzēti šīs procedūras īstenošanai, atbilstoši Direktīvas 2012/13 6. pantā noteiktajām prasībām.
- 50 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz prejudiciālajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 2012/13 2. pants, 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts, kā arī 6. panta 1. un 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tādi dalībvalsts tiesību akti kādi aplūkoti pamatlietā, saskaņā ar kuriem kriminālprocesā apsūdzētajam, kurš nedzīvo šajā dalībvalstī un kuram nav pastāvīgās dzīvesvietas tajā vai viņa izcelsmes valstī, ir noteikts pienākums norādīt pilnvaroto pārstāvi lēmuma par sodu attiecībā uz viņu izsniegšanai un saskaņā ar kuriem termiņš, kas ir noteikts šāda lēmuma pārsūdzēšanai, pirms tas kļūst izpildāms, sākas no minētā lēmuma izsniegšanas šim pilnvarotajam pārstāvim.

- 51 Tomēr Direktīvas 2012/13 6. pantā ir prasīts, lai, izpildot lēmumu par sodu, pēc tam kad attiecīgā persona faktiski ir tikusi informēta par šo lēmumu, viņai tiktu radīts tāds stāvoklis, kādā tā būtu bijusi, ja minētais lēmums būtu ticis izsniegts viņai personiski, un it īpaši viņas rīcībā ir jābūt visam pārsūdzības termiņam, vajadzības gadījumā izmantojot iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu.
- 52 Iesniedzējtiesai ir jāraugās, lai valsts procedūra iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai, kā arī šai procedūrai paredzētie nosacījumi tiktu piemēroti atbilstoši šīm prasībām un lai šī procedūra tādējādi ļautu faktiski īstenot minētajā 6. pantā paredzētās tiesības.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 53 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Direktīvas 2012/13/ES par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā 2. pants, 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts, kā arī 6. panta 1. un 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tādi dalībvalsts tiesību akti, kādi aplūkoti pamatlietā, saskaņā ar kuriem kriminālprocesā apsūdzētajam, kurš nedzīvo šajā dalībvalstī un kuram nav pastāvīgās dzīvesvietas tajā vai viņa izcelsmes valstī, ir noteikts pienākums norādīt pilnvarotu pārstāvi lēmuma par sodu attiecībā uz viņu izsniegšanai un saskaņā ar kuriem termiņš, kas ir noteikts šāda lēmuma pārsūdzēšanai, pirms tas kļūst izpildāms, sākas no minētā lēmuma izsniegšanas šim pilnvarotajam pārstāvim.

Tomēr Direktīvas 2012/13 6. pantā ir prasīts, lai, izpildot lēmumu par sodu, pēc tam kad attiecīgā persona faktiski ir tikusi informēta par šo lēmumu, viņai tiktu radīts tāds stāvoklis, kādā tā būtu bijusi, ja minētais lēmums būtu ticis izsniegts viņai personiski, un it īpaši viņas rīcībā ir jābūt visam pārsūdzības termiņam, vajadzības gadījumā izmantojot iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu.

Iesniedzējtiesai ir jāraugās, lai valsts procedūra iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai, kā arī šai procedūrai paredzētie nosacījumi tiktu piemēroti atbilstoši šīm prasībām un lai šī procedūra tādējādi ļautu faktiski īstenot minētajā 6. pantā paredzētās tiesības.

[Paraksti]